

Jednotné plánování v branném systému ČSSR

Úspěšné řízení státu při jeho uvádění do branné pohotovosti a za branné pohotovosti vyžaduje přísnou centralizaci spojenou s rozumnou kolektivností a konkrétní osobní odpovědností.

Rozhodující význam pro vytvoření podmínek úspěšného řízení státu má jednotný systém plánování činnosti všech orgánů branného systému.

Hlavním cílem plánování v branném systému ČSSR je vytvořit již v míru co nejvýhodnější podmínky k zabezpečení plynulého, rychlého a organizovaného přechodu celého branného systému státu z mírové činnosti na válečnou a k jednotnému a organizovanému plnění úkolů za branné pohotovosti. Současně dosáhnout vysoké připravenosti všech jeho složek, zejména řídicích orgánů všech stupňů zabezpečení realizace plánovaných i neplánovaných opatření při uvádění branného systému do pohotovosti a za branné pohotovosti státu.

Dosažení tohoto cíle je přímo závislé na stupni připravenosti všech složek branného systému, zvláště připravenosti řídicích orgánů, k výkonu jejich válečných funkcí. Podmínky, za kterých budou státní, společenské a hospodářské organizace plnit úkoly v příští možné válce, budou velmi složité a nemůžeme je srovnávat s podmínkami minulých válek.

To vyžaduje již v míru komplexně zahrnout do plánovacích dokumentů promyšlená opatření a pravidelně procvičovat předurčené funkcionáře v takovém rozsahu, aby znali své úkoly, náplň činnosti a metodiku práce a postupně získávali potřebné návyky a zkušenosti pro činnost za branné pohotovosti státu.

Zásady jednotného plánování v branném systému ČSSR

S postupným zdokonalováním branného systému ČSSR jsme prohlubovali a a zkvalitňovali i plánování obrany ČSSR a rozvíjeli je jak po horizontální, tak i po vertikální linii.

Vytvořením soustavy rad obrany jsme k řešení a plánování obrany vytvořili po organizační stránce dobré předpoklady. Vytvořili jsme tak základ pro řízení plánování v branném systému ČSSR po vertikální linii.

Ze společenské závažnosti, složitosti a všestranné náročnosti na otázky plánování v soudobých podmínkách vyplývá, že tento složitý a dynamický proces musíme pečlivě organizovat a připravovat.

Proto systém rad obrany se musí stát základním a rozhodujícím článkem pro plánování úkolů obrany státu. Z něj budeme pak odvozovat i plánování po linii jednotlivých oblastí branného systému, orgánů státní správy a společenských organizací.

Obranu ČSSR plánujeme v rámci branného systému na základě zákonů a jiných právních předpisů, směrnic a usnesení Rady obrany státu, kterými jsou nebo budou stanoveny působnosti, úkoly a pravomoci jednotlivých orgánů a organizací a základní ustanovení o jednotném plánování.

Při plánování bereme především v úvahu:

- příslušná ustanovení Ústavy a k ní přijatých ústavních zákonů (č. 143/1968 Sb., o čs. federaci, č. 125/1970 Sb., kterým se mění a doplňuje ústavní zákon č. 143/1968 Sb.);

- ústavní zákon č. 10/1969 Sb., o Radě obrany státu;

- zákon č. 40/1961 Sb., o obraně ČSSR;

- zákon o národních výborech č. 69/1967 Sb.;

- právní normy vydané k řešení otázek civilní obrany [zejména vládní usnesení č. 49/1958 a směrnice vlády o civilní obraně];

- Směrnice a usnesení Rady obrany státu k plánování v branném systému ČSSR.

Systém rad obrany je tedy rozhodujícím článkem řízení při plánování a zabezpečuje jeho jednotnost a cílevědomost, režim práce se zpracovanou dokumentací, její ochranu, kontrolu úplnosti a v neposlední řadě aktuálnost zpracovaných plánů.

Jednotnost plánování musí vycházet z nejvyššího stupně řízení, tj. z federálního, kde rozhodující úloha přísluší Radě obrany státu.

Základním a určujícím v systému plánování musí být válečná funkce branného systému, od které je třeba odvozovat potřebná opatření k přechodu všech jeho orgánů na tuto funkci. Přitom bereme v úvahu, že může nastat situace, kdy zejména v prvních dnech války bude branný systém státu fungovat v té struktuře a těmi metodami, kterými si navykl v míru, protože na podstatnější změny nebude čas.

To vyžaduje, aby všechny prvky branného systému měly své úkoly, které budou plnit za války, již v míru nejen důsledně zplánovány, ale aby tyto si také všestranně osvojily. Přitom potřebné plánovací dokumenty by měly také zabezpečit, aby branný systém:

- svou činností, při respektování reálných podmínek a jeho možností, zabezpečoval pevnou obranu teritoria, zejména zachování maximálního počtu obyvatelstva, ekonomických, kulturních a dalších hodnot a také úkoly k zabezpečení obrany celé koalice;

- byl přizpůsobivý a měl schopnost operativně reagovat na různé situace,

jejichž možnost lze předvídat. Proto je nutné, aby jako celek i jeho jednotlivé prvky měly vždy určité rezervy své účinnosti;

— byl efektivní především z hlediska celospolečenského významu obrany země.

Aby mohly příslušné plánovací dokumenty zabezpečit dokonalé a všestranné sladění fungování branného systému, musí jejich zpracování řídit vrcholný státní orgán — Rada obrany státu — která odpovídá ze zákona za připravenost celého státu k obraně.

Proto k jejímu komplexnímu zabezpečení a také k zabezpečení obrany celé socialistické soustavy stanovuje Rada obrany státu úkoly radám obrany republik a federálním orgánům.

Takto stanovené úkoly musí jednotně zplánovat všechny stupně řízení. Za zplánování úkolů, které je nutné splnit na příslušném teritoriu (republiky, kraje, okresu) k zabezpečení obrany ČSSR, odpovídají příslušné rady obrany. Za zplánování úkolů, které musí k zabezpečení obrany ČSSR plnit v rámci příslušného teritoria jednotlivé státní orgány a společenské organizace, odpovídají jejich vedoucí.

Řídící a koordinující funkci při plánování má vždy příslušná rada obrany. Odpovídá též za to, že na stupni podřízené rady obrany a u všech orgánů jejího stupně řízení jsou v plánovacích dokumentech rozpracovány všechny jim stanovené úkoly.

V rámci celé organizační struktury vedoucí příslušného orgánu odpovídá za rozpracování stanovených úkolů v příslušných plánovacích dokumentech.

Zabezpečení jednotného zpracování potřebných plánovacích dokumentů také vyžaduje, aby u nadřízeného orgánu proběhl schvalovací proces plánovacích dokumentů jemu podřízených orgánů. Tak vytvoříme podmínky, že plánovaná činnost jednotlivých orgánů bude komplexně sladěna a tím zabezpečena obrana ČSSR.

Velkou pozornost v plánovacím procesu je třeba zejména věnovat zpracování plánovacích dokumentů pro přechod z mírové činnosti na válečnou. Při jejich zpracování vycházíme z možných způsobů zahájení války, z geografického položení naší republiky a z úkolů, které v tomto období bude nutné plnit v rámci koalice. Je třeba si uvědomit, že další úspěch obrany státu ve velké míře závisí na dokonalém a sladěném zplánování činnosti jednotlivých prvků branného systému v období přechodu, kdy je třeba přesně a včas plnit úkoly.

Rozhodujícím časovým úsekem přechodu státu z mírových podmínek na válečné bude úsek do zahájení války. Jeho délka může být různá, v krajních případech minimální, ale může zahrnout i několik týdnů a měsíců. Předem nelze ani orientačně předvídat začátek přechodu, ani stanovit dobu jeho trvání. Předpokládáme, že i při velmi rychlém vývoji situace do zahájení války musíme realizovat alespoň nejnutnější část plánovaných opatření.

Z toho hlediska budeme přistupovat k plánování přechodného období, kdy hraje významnou úlohu kádrová a technická akceschopnost řídicího systému. Ta musí zabezpečit, aby ani v nejsložitějších situacích nedošlo k narušení kontinuity řízení.

K zabezpečení jednotného způsobu plánování v branném systému ČSSR je potřebné vydat na federálním stupni podrobné zásady. V nich stanovit, jaké plánovací dokumenty a kdo je zpracovává, jejich obsah a také způsob jejich schva-

lování. Uvedené zásady musí být závazné pro všechny orgány branného systému ČSSR.

Plánovací proces je neustále živý, proto plánovací dokumenty musíme pravidelně upřesňovat podle konkrétních podmínek. Je však třeba mít na zřeteli, že jak zpracování plánovacích dokumentů, tak upřesňování v nich stanovených hlavních úkolů musí vycházet z jednoho centra, tzn. ze stupně Rady obrany státu. Jen tak činnost všech orgánů bude jednotná a zabezpečí pevnou obranu ČSSR.

Plánování obrany teritoria je cílevědomá činnost orgánů a organizací socialistického státu, jímž stanoví obranné cíle a z nich vyplývající úkoly.

Podstata plánování obrany teritoria spočívá ve vypracování zdůvodněné varianty použití sil a prostředků k dosažení cílů jeho obrany. Zahrnuje podrobné rozpracování úkolů jednotlivých prvků branného systému v různých situacích, rozpracování otázek součinnosti a řízení branných opatření. Uskutečnění příslušných průzkumů a kontrol.

Úkolem plánování na všech stupních řízení je sladění všech činností ve vyváženou oblast, kterou řešíme komplexně a přitom efektivně.

Zpracované plány jsou podkladem k řízení a návodem k plnění úkolů při zabezpečování obrany ČSSR.

Při plánování úkolů obrany musíme na všech stupních řízení respektovat některé obecné zásady, mezi něž patří:

- uplatnění vedoucí úlohy komunistické strany,
- internacionální pojetí obrany,
- komplexnost všech příprav,
- přihlídnutí ke konkrétním podmínkám.

1. Uplatnění vedoucí úlohy komunistické strany patří mezi obecné zásady řízení každého socialistického státu a musí se tedy respektovat i v tak důležité oblasti, jakým je plánování obrany země.

Zásadní linii výstavby a zaměření branného systému stanoví sjezdy KSČ. Z ní vyplývající zásadní otázky výstavby jednotlivých součástí branného systému stanoví ústřední výbor KSČ nebo jeho předsednictvo. Tyto zásady se potom promítají i do obsahu plánovacího procesu.

Orgány strany uplatňují svoji vedoucí úlohu při řešení otázek obrany státu také cestou rad obrany, kadrovou politikou a prostřednictvím komunistů, pracujících ve státních, hospodářských, společenských a družstevních orgánech a organizacích. Tímto způsobem ovlivňují i obsah a metody plánování obrany teritoria.

2. Internacionální pojetí obrany ČSSR, odpovídající současným podmínkám války, bylo výstižně charakterizováno v referátu generálního tajemníka ÚV KSČ na XIV. sjezdu KSČ takto: „Žijeme na hranici imperialistického světa a nemůžeme ani na chvíli ztrácet ze zřeteli, že musíme být připraveni spolu s našimi spojenci k obraně národní a státní nezávislosti i socialistického zřízení. Zabezpečujeme tento úkol v rámci společného úsilí států Varšavské smlouvy, opření o pevné, nerozborné přátelství se Sovětským svazem.“

Proto i při plánování obrany teritoria zásadně vycházíme z internacionálního pojetí obrany států socialistického společenství, které tvoří jednotu se zájmy obrany každé jednotlivé země tohoto společenství.

3. **Komplexnost všech příprav** obrany teritoria vychází z teze, že obrana je celospolečenským úkolem. Jejím předpokladem je povinnost všech státních, hospodářských, společenských a družstevních orgánů a organizací plnit úkoly obrany, tedy včetně jejího plánování. Přitom je nutné využít daných podmínek a možností každého orgánu a organizace, aby byly optimálně splněny politické, vojenské a hospodářské cíle branné politiky strany a státu. Plán musí respektovat zásadu, že v prvé řadě musí být zabezpečeno plnění úkolů ozbrojených sil a v nich především polních vojsk, které rozhodují o konečném vítězství. To vše umožní uplatnění principu centralizace při stanovení úkolů a zpracování plánů obrany.

Plánování obrany musí dále postihnout všechny základní činnosti ve státě a představovat celospolečenskou, komplexní záležitost.

Proto tato opatření připravují, koordinují a realizují státní, hospodářské, společenské orgány a organizace v souladu s požadavky soudobé obrany socialistického státu, spojeneckými závazky, možnostmi válečného potenciálu země a ve vzájemné sladěnosti již v míru.

Protože příprava plánů obrany je komplexní, musíme v jejím rámci řešit zejména úkoly:

- politického charakteru,
- použití ozbrojených sil,
- přípravy území státu jako válčistiště,
- národního hospodářství,
- přípravy obyvatelstva,
- civilní obrany,
- bezpečnostní.

a) **Úkoly politického charakteru** zahrnují opatření rázu ideového, politicko-organizačního, psychologického a diplomatického. Jejich cílem je vytvořit co nejvýhodnější vnitropolitické a mezinárodní podmínky pro plnění vojenských, hospodářských a jiných úkolů vyplývajících z požadavků obrany země.

Opatření ve stranickopolitické práci stanoví příslušný orgán KSČ.

b) **Úkoly spojené s použitím ozbrojených sil** řeší použití vojsk, jež zůstanou na teritoriu a budou plnit vojenské úkoly. Ozbrojené síly a především armáda představuje jeden z nejdůležitějších nástrojů při plnění funkce obrany státu. Jejich hlavním úkolem je bránit zemi proti nepřátelské agresi a zničit nepřátelská vojska. Proto ozbrojené síly tvoří základ a rozhodující sílu branného systému státu.

c) **Příprava území státu jako válčistiště** je sice jednou ze součástí příprav obrany v době míru, ale víme, že tento úkol nebudeme moci v míru dostatečně zajistit. Proto plány musí počítat s tím, že i za branné pohotovosti bude pokračovat příprava válčistiště, a to se znásobenou intenzitou. Půjde o úpravu komunikací všeho druhu, výstavbu úkrytů, spojovacích zařízení, zemní práce při přípravě obrany a o řadu dalších činností nezbytných k úspěšnému vedení a zabezpečení bojové činnosti. Tyto plány bude nutné periodicky upravovat. Bereme v úvahu to, co bylo po zpracování plánu obrany v míru vykonáno a na co položit důraz při dalším budování a při zahájení války.

d) **Úkoly národního hospodářství** za branné pohotovosti jsou řešeny v tak zvaných rozpočtových plánech, které jsou vodítkem ekonomiky pro činnost při

zahájení války do doby, než na základě zjištěných podmínek zpracujeme válečný hospodářský plán. Přijímaná plánovaná opatření zahrnují celou řadu opatření zaměřených na plné využití ekonomického potenciálu i za války a na zajištění funkce národního hospodářství a běhu hospodářského života státu v souladu s požadavky války. Splnění ekonomických úkolů má totiž zásadní vliv na splnění úkolů branného systému jako celku. Proto se včas plánuje převedení výroby na válečnou tak, aby energetika, zemědělství, výroba, obchod, doprava, spoje a ostatní úseky národního hospodářství byly schopné zabezpečit potřeby bojujících vojsk a základní potřeby obyvatelstva.

e) **Příprava obyvatelstva** podle zásad jednotného systému branné výchovy obyvatelstva bude pokračovat i za branné pohotovosti, a to ještě s větší intenzitou. Lze očekávat, že i báze dobrovolnosti, založená na uvědoměném postoji k otázkám obrany, bude zákonnou normou převedena na povinnost, a to alespoň v některých svých součástech. Proto i plány musí počítat s přípravou obyvatelstva k civilní obraně, se zintenzivněním vojenské přípravy a s využitím všech konkrétních událostí v metodách a obsahu morálně politického působení v rámci branné výchovy obyvatelstva.

f) **Úkoly civilní obrany** zahrnují opatření k zabezpečení ochrany obyvatelstva a národního hospodářství před následky nepřátelských útoků, k vytvoření podmínek pro nejnutnější chod hospodářského a politického života po úderech nepřátelského letectva a dalších prostředků použití jaderných zbraní k odstranění následků těchto útoků.

Spolehlivá civilní obrana se tak stává jedním z hlavních prvků ochrany obyvatelstva a národního hospodářství a v tomto smyslu musí mít odpovídající místo v plánech obrany všech stupňů řízení.

g) **Bezpečnostní úkoly** jsou v plánech obrany vyjádřeny opatřeními, která zajišťují udržení vnitřního pořádku ve státě, zabezpečují střežení důležitých objektů a zamezují činnosti vnějšího i vnitřního nepřítele. Tyto úkoly přecházejí plynule z plnění obdobných povinností příslušných orgánů v době míru, přičemž se zintenzivňuje činnost všech těchto oblastí. V plánu je nutné předvídat síly a prostředky k jejich splnění a systém řízení.

4. Přihlédnutí ke konkrétním podmínkám je další nezbytnou obecnou zásadou plánování úkolů obrany.

Na základě zkušeností z berlínské krize a hlavně z tzv. karibských událostí v roce 1962 lze soudit, že vlastnímu vypuknutí války by pravděpodobně předcházelo jisté období zvýšeného mezinárodního napětí, vrcholícího krizí, v níž by se ve velmi krátké době rozhodovalo o zahájení války. Z této možnosti je třeba vyvodit důsledky pro plánování a přípravu mobilizace ozbrojených sil i národního hospodářství a plánovat i nutné opatření v civilní obraně.

Za velmi složitých podmínek, které mohou vzniknout na teritoriu od prvních hodin války, budou muset obyvatelstvo a příslušné stranické, státní, hospodářské, společenské a družstevní orgány a organizace zabezpečovat nezbytnou výrobu, doplňovat ozbrojené síly, chránit osoby i materiální statky před zničením a podílet se na likvidaci následků po úderech zbraní hromadného ničení.

Činnost nepřítele v případě války bude motivována politickými, vojenskými a ekonomickými zájmy o určité prostory kraje a území naší republiky. To v podstatě bude charakterizovat a ovlivňovat činnost územních i ostatních orgánů při komplexním zajišťování obrany teritoria.

Zatímco v krajích a okresech západní části republiky budou územní orgány od počátku narůstání nebezpečí napadení a při zahájení války řídit a zabezpečovat obranu daného teritoria v těsné součinnosti s polními vojsky, ve východní části teritoria státu bude se obrana řešit v součinnosti se spojeneckými a mobilizovanými vojsky. V některých krajích a okresech se budou tyto způsoby postupně prolínat.

Velmi složitá a nepřehledná situace může vzniknout v hlavních politických a ekonomických centrech, která může být způsobena jadernými, leteckými údery, silnou radiací, požáry, diverzní a výsadkovou činností.

Nebude zvláštností, že složité a rychle se měnící situace si vyžádají přebírání plnění úkolů mezi kraji a okresy, podniky a závody, že bude nutné poskytovat rychlou pomoc postiženým místům z méně ohrožených, že bude třeba zplánovat přesun a zásah sil a prostředků k likvidaci následků napadení, že může být řešeno dočasné včlenění postižených prostorů do správy sousedních územních orgánů, jejichž teritorium nebylo tak napadeno a je schopné další činnosti a řešení dalších i nepředvídaných úkolů.

Za těchto podmínek plánování obrany teritoria ČSSR nabývá na důležitosti a vedle vysoké připravenosti a pohotovosti ČSLA stává se jedním z rozhodujících faktorů pro úspěšné splnění cílů války.

Při zachování těchto hlavních obecných zásad plánování budeme vycházet z jednotných úkolů obrany země, které budou na všech stupních řízení branného systému rozpracovány a konkretizovány na vlastní podmínky. Přitom počítáme, že dynamičnost vývoje situace, hlavně na začátku války, si vynutí i značnou míru improvizace.

Plánování obrany teritoria musí vycházet z rozhodnutí ústředních orgánů státu, které stanoví nejen konkrétní úkoly jednotlivým prvkům branného systému, ale i rozdělení všech sil, prostředků a zásob státu, včetně údajů pro řízení státu za branné pohotovosti.

Při plánování bude nutné zabezpečit správné pochopení zámyslu nadřízeného orgánu a v případě narušení systému řízení zajistit rozhodování podle tohoto zámyslu. Ve složitých a těžkých situacích při vypuknutí války může docházet k narušení spojení s nadřízeným orgánem a nižší orgán se bude muset rozhodnout sám.

Systém plánování obrany teritoria spojuje do jednotného organizačního celku všechny oblasti života a činnosti státu a společnosti. Velký rozsah otázek a činností řídicích orgánů na všech stupních tohoto systému vyžaduje, abychom hlavní rozhodnutí připravovali předem a kolektivním způsobem. Metoda kolektivního řízení (i když je zdoluhavější) umožňuje řešit problémy v celé jejich složitosti bez jakýchkoli šablon a zjednodušování.

Obranu teritoria plánujeme v míru, a proto je to prakticky dlouhodobý proces neustálého zdokonalování připravených dokumentů. Má-li být připravovaná dokumentace reálná, je třeba ji udržovat ve stále pohotovém stavu, upravovat ji podle změněných podmínek, registrovat v ní různé kádrové změny apod. Při kádrových změnách je třeba příslušné funkcionáře seznámit v příslušném rozsahu s jejich úkoly a činnostmi za branné pohotovosti státu. Jenom taková podrobná a všestranná příprava plánů spolu se cvičením a intenzívním školením řídicího aparátu všech stupňů a s potřebnou přípravou obyvatelstva může zajistit rychlou realizaci plánovaných opatření a dosažení včasné branné pohotovosti i splnění všech hlavních úkolů obrany za války.

Úloha rad obrany při plánování obrany a ochrany

Systém rad obrany, který představuje nosný systém státního řízení otázek obrany, je základním a rozhodujícím stupněm pro plánování úkolů obrany a ochrany státu. Z něj pak odvozujeme i plánování po linii jednotlivých oblastí branného systému, resortů státní správy, společenských a jiných organizací.

Rady obrany jsou tedy orgánem řízení komplexního plánování obrany a ochrany na příslušném teritoriu. Dbají, aby při plánování se plně realizovaly přijaté zákony a jiné právní předpisy, které stanoví působnosti, pravomoci a úkoly jednotlivým orgánům a organizacím. Systém rad obrany umožňuje i pružnou úpravu a obnovování dokumentace.

V průběhu plánovacího procesu může výjimečně nastat situace, že nebude v plném souladu prováděcí nařízení příslušné rady obrany a odborné prováděcí nařízení nadřízeného odborného orgánu. V tom případě, že tento rozpor nebude mezi nimi vyřešen, rozhoduje o něm rada obrany vyššího stupně.

Vzhledem k důležitosti plánovacích dokumentů, zabezpečení jejich jednotnosti v celé státní struktuře a jejich významu v systému řízení je nutné, aby v celém plánovacím procesu byli trvale zapojeni vedoucí funkcionáři všech orgánů branného systému na jednotlivých stupních řízení.

V plánovacích dokumentech je bezpodmínečně nutné rozpracovat i předpokládanou činnost řídicích orgánů jednotlivých stupňů. V plánech uvádění jednotlivých územních celků nebo orgánů do branné pohotovosti je tento požadavek zabezpečen tím, že tyto plány mají dvě části. Jedna řeší uvedení a činnost příslušného teritoria nebo celého orgánu (např. dopravy) a druhá uvedení a činnost řídicího orgánu (rady obrany), nebo v uvedeném případě ministerstva dopravy.

Tuto zásadu je třeba na jednotlivých stupních dodržet i při zpracování plánu obrany nebo činnosti za branné pohotovosti státu. Zde je nutné rozpracovat metodiku práce (činnosti) řídicího prvku popřípadě i jeho pracovního orgánu. Jde zejména o opatření, která by měl řídicí orgán provádět, postupně plnit při realizaci úkolů vyplývajících z předpokládané činnosti nepřítele a z toho vyplývajících požadavků ozbrojených sil a potřeb příslušného teritoria. Do této metodiky je účelné zahrnout i určitý pravidelný systém práce řídicího orgánu (např. že rada obrany, pokud nenastane mimořádná situace, se bude scházet pravidelně za určitou dobu, požadavky na informace od podřízených stupňů, jejich vyhodnocení a zpětné informace podřízeným apod.).

Vzhledem k tomu, že největší požadavky na systém řízení budou kladeny zejména v prvních dnech války, je nutné metodiku činnosti pro tyto dny rozpracovat podrobně podle předpokládaného vývoje situace a činnosti příslušného orgánu. Půjde o sladěný komplexní souhrn úkolů s cílem zabezpečit co nejrychlejší jejich realizaci na základě krátkých pokynů, popřípadě pouze stanovených signálů (hesel).

Při zpracování plánovacích dokumentů je třeba vycházet z legislativních podkladů a právních norem, vydaných pro případ války. V plánovacích dokumentech musí být zabezpečovány i úkoly vyplývající z různých metodických pokynů, směrnic, zásad, předpisů a podobných odborných dokumentů vydaných již v míru.

Velký význam pro reálnost plánování má vyčerpávající vyřešení otázek součinnosti. Nejde jen o jejich teoretické rozpracování, ale rozhodující jsou konkrétní praktické dohody součinnostních otázek.

Závěr

Obrana naší svobody a socialistických vymožeností je trvalým úkolem celé společnosti, tzn. nejen ozbrojených sil, ale i všech státních orgánů a společenských organizací, které zabezpečují úkoly obrany země komplexně v jednotném branném systému státu.

Plánování obrany na teritoriu zahrnuje širokou oblast činností státních, společenských a jiných organizací. V tom se odráží i složitost plánování. Na stupni zplánování a připravenosti teritoria k obraně záleží výsledek celého ozbrojeného úsilí k dosažení vítězství. Možné totální napadení vyžaduje přípravu totální obrany. Výchozími dokumenty pro plánování opatření za branné pohotovosti státu jsou koaliční závazky a rozhodnutí nejvyšších stranických a státních orgánů, především Rady obrany státu, které musíme jednotně zajišťovat v celém branném systému státu.

Zvláštní postavení v systému řízení a plánování branných opatření mají rady obrany, které především svou koordinující činností přispívají k sladění všech plánovaných branných opatření na příslušném teritoriu.

Složitost vztahů mezi jednotlivými orgány stejného stupně řízení i vztahy podřízenosti a nadřízenosti vyžadují dokonale zpracovat plány, aby byly účinným prostředkem řízení a mohly vést k splnění cíle obrany teritoria.

Při zpracování plánovacích dokumentů je třeba zachovat co nejpřísnější utajení. Proto na jejich zpracování se účastní omezený okruh osob, které schvaluje příslušná rada obrany (vedoucí organizace).

V průběhu plánovacího procesu je nutné zabezpečit soustavnou kontrolu na podřízeném stupni. Hlavním úkolem kontroly je zabezpečit, aby jednotlivé orgány a organizace rozpracovaly stanovené úkoly. Kontrolu spojujeme tudíž s poskytováním pomoci kontrolovaným.